

[Peter Nielsen.]

må ske en nærmere undersøgelse af, hvordan boligbyggeriets finansieringsomkostninger kan lettes gennem værdifaste lån, hilses med forventning. Skal vi boligmangelen til livs, må alle gode kræfter her i folketinget arbejde sammen og også sammen med alle gode kræfter uden for folketinget, for alene kan regering og folketing ikke løse boligspørgsmålet. Herinde kan vi skabe grundlaget herfor, men der skal mere til.

Man kan hævde, at først og fremmest må vi afskaffe restriktionerne og være med til en virkelig smidiggørelse og langtidsplanlægning af byggeriet. Det er også sket under den tidligere boligminister. Der er restriktioner tilbage, og ingen ønsker restriktioner for deres egen skyld. Men vi mangler i dag først og fremmest almindelige boliger til almindelige mennesker til almindelige priser, og dette byggeri må have fortrinsretten. Derfor kan det blive nødvendigt at bibeholde de nu smidiggjorte bestemmelser en tid endnu. Både i den forbindelse, men også i andre — mange andre — er det værd at bemærke åbningstalens passus om, at overvejelserne om en effektivisering og decentralisering af administrationen vil blive fremskyndet. For dem, der har lang vej til hovedstaden, vil det på alle områder blive hilst med glæde.

Men det er jo ikke nok, at der er arbejdskraft og penge at bygge for, der skal også være et sted at bygge, også uden at vi behøver at sammenklumpe os for stærkt. Der må også og ikke alene af hensyn til byggeriet komme en løsning på jordspørgsmålet. Det vel mest slagkraftige udtryk ved folkeafstemningens agitation var: er De i tvivl, stem da nej, så kommer der nye forhandlinger. Men det er ikke nemt at forhandle mellem en folkeafstemning og et snarligt folketingsvalg, navnlig når det skal ske med sejrberuste mennesker.

Vi kan dog næppe indskrænke problemet alene til ændret zoneinddeling og til afskaffelse af grundstigningsskylden. Som forholdsvis ny art lovgivning har den haft nogle utilsigtede virkninger, som nu ved den foreslåede fiksering bliver rettet. Men derfor at frakende grundstigningsskylden al berettigelse kan jeg ikke godtage. For nylig har en ung mand i Danmarks nord-

vestlige hjørne erhvervet sig et stykke jord for 5.000 kr. På grund af store samfundsinvesteringer på denne egn vil et sådant jordstykke gennem årene opnå en betydelig værdi. Den unge mand drømmer selv om en halv million, som han mener at kunne have til sin alderdom. Det er billigere end at tegne en livsforsikring eller på anden måde betrygge sin alderdom. Selv om man er enig om at beskatte en sådan samfundsskabt værdi, når jorden sælges, så skulle vedkommende alligevel for en ganske lille præmie være i stand til i årevis at spørre for udviklingen på dette sted. Det kan dog ikke være meningen. Det er kun et enkelt lille eksempel, så man skal være forsigtig med helt at give grundstigningsskylden det sorte stempel. Men det må vel være muligt nu, når sindene oven på valgkampen og åbningsdebatten falder til ro, at komme til en retfærdig, fornuftig løsning og en afklaring af jordproblemerne.

Der siges i åbningstalen, at en fortsat tilbageholdenhed i de offentlige investeringer er nødvendig. Når så godt som alle er i arbejde, vil det også være naturligt. Det er altid godt med arbejdsreserver, hvis en arbejdsløshed skulle indtræffe. Når man tidligere har foretaget beskæringer af offentlige arbejder, har man altid taget hensyn til de egne, hvor beskæftigelsen ikke er så god, og sådanne findes desværre stadig. Jeg går ud fra, at dette hensyn fortsat vil blive taget, og jeg hæfter mig i øvrigt ved åbningstalens passus om, at regeringen vil virke for, at stabile arbejdsforhold opnås i alle dele af landet, bl. a. gennem egnsudviklingen. Det vil være glædeligt, om man under en eller anden form kan skabe politisk enighed herom. I andre lande er det alvorlige problem ikke et politisk stridspunkt, men er — som man siger — hævet over partierne. At Danmark ikke får en skæv udvikling bl. a. gennem sammenklumpningen omkring hovedstaden, må være et nationalt spørgsmål, og lad os håbe, at vi her snart politisk kan følge andre landes eksempel.

En tilbageholdenhed i den offentlige investering vil selvfølgelig lette noget på det almindelige investeringspres og forhåbentlig dermed på den høje rente. Måske vil det på et givet tidspunkt være forsvarligt at